

کتاب از ابتدا تا به امروز

تحلیلی بر فرآیند تولید گز

علیرضا محسن زاده کرمانی

مقدمه

ایران این کهن سرزمین شور انگیز را دل زمین ، ناف جهان و نخستین کشور عالم نام نهاده اند. اینکه چنین است یا نه و بر آن می توان افتخار نمود یا خیر ، امری است شایسته و بایسته ی دوش مورخین خوش طینت ، تا سرانجامی نیکو برای آن بیابند. در این میانه اما نکته ای بی هیچ کم و کاست ظریف ، نشسته بر تخت و حکمتی زرین اذهان بشر را آراسته و آن پایداری مردمانی است که در چهار راه حوادث و گذر انواع و اقسام اقوام گاه تا تمدن ، همچنان استوار و پای بر جا ، بر پیشانی بلند تاریخ ایستاده اند و سهمی عظیم که گاه مورد غفلت واقع شده ، در تمدن و حیات انسانی داشته و دارند . از خود می پرسیم راز این استقامت که گاه زمزمه آن هم پاسخی در خور شکوه و عظمتش نیافته ، چگونه حاصل شده است ؟ در این باب کسان بسیار از متقدم و متاخر هر یک به فراخنای بضاعت خویش سخنها بر زبان و قلمها بر کاغذ رانده اند و عجب آنکه این غواصان قدر را تا فهم ژرفنای این اقیانوس عظیم تمدن بشری هنوز راهی دراز در پیش است. نه در هر گوشه که بر هر ذره این آب و خاک که نیک نگریسته شود نشانی از فرهنگ ، ادب ، مدنیت ، صنعت و ... را براحتی می توان نظاره گر بود . جای دوری نرویم تا از یک قطره از این اقیانوس ، از اصفهان سخن بمیان آید . سرزمین گنبد های میناوش ، مسجد خاگی ، میدانهای چشم نواز ، زنده رود جفا دیده ، چهار باغی که چهل باغ پیش او خجلند ، چهل ستونی که خود بیستونی است در زیبایی و معماری ، هشت بهشتی که مثلی است از بهشت برین با مردمانی از سلاله صاحب ابن عباد که هم دستی بر فرهنگ دارند و هم صنعت و دین زیور زندگانی آنهاست و بر همین سیاق

بیش از سه صد سرو قامت را یک جا و در روزی از این روزگار بر فراز دستهای خویش روانه بهشت اخروی نمودند.

اینک از این میان مردم کسی از گز ، این شیرین جوهر سپید جامه ، سوغات مشهور اصفهانیان ، که رد و نشانی از آن را شاید در کلام خدا نیز بتوان یافت ، سخن گفته است. تلاشی است ارزنده و در خور تحسین که در جای خود مسبوق به سابقه نیست و امید که کلام آخر هم نباشد . نزدیک به یک سده است که نسل اندر نسل کام ها را شیرین نموده اند و اینک سودای آن دارند که هنر مزین به اصفهان خود را در قالبی جدید عرضه نمایند. تلاش همکار عزیزم جناب آقای علیرضا محسن زاده کرمانی را ارج نهاده و برای ایشان که ما را از علم خویش بی نصیب ننهاده اند موفقیت بیشتر آرزومندم.

دکتر مهدی کدیور

استاد گروه صنایع غذایی

دانشگاه صنعتی اصفهان